

TAURAGĖS „VERSMĖS“ GIMNAZIJOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS DĖL PSICHOAKTYVIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2026 m. kovo 5 d. Nr. V-37
Tauragė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. XIV-1982 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais iki 2035 metų patvirtinimo“, Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2024 m. liepos 3 d. sprendimu Nr. 1-205 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės 2024-2026 metų psichoaktyvių medžiagų vartojimo bei platinimo prevencijos priemonių plano įgyvendinimo“,

t v i r t i n u Tauragės „Versmės“ gimnazijos psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašą (pridedama).

Direktorė

Dalia Pukelienė

PATVIRTINTA
Tauragės „Versmės“ gimnazijos
direktoriaus 2026 m. kovo 5 d.
įsakymu Nr. V-37

**TAURAGĖS „VERSMĖS“ GIMNAZIJOS PSICHOAKTYVIŲ MEDŽIAGŲ
VARTOJIMO PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS
VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS**

Tauragės „Versmės“ gimnazijos Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gegužės 23 d. nutarimu Nr. XIV-1982 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais iki 2035 metų patvirtinimo“, Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2024 m. liepos 3 d. sprendimu Nr. 1-205 (TAR, 2024-07-03, Nr. 2024-12445) „Dėl Tauragės rajono savivaldybės 2024–2026 metų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo bei platinimo prevencijos priemonių plano įgyvendinimo“.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis Aprašas reglamentuoja bendruomenės narių veiklą, kuriant saugią aplinką gimnazijoje: užkertant kelią psichoaktyvių medžiagų vartojimui, vykdant prevenciją, identifikuojant problemas ir parenkant tinkamas sprendimo priemones.
2. Tvarka nustato mokytojų, švietimo pagalbos mokiniui specialistų, direktoriaus, direktoriaus pavaduotojų ir kitų gimnazijos darbuotojų reagavimo į įtariamą ar pastebėtą mokinių psichoaktyvių medžiagų turėjimą ir (ar) vartojimą veiksmų seką, pranešimo apie psichoaktyvių medžiagų vartojimą procedūrą, registravimo tvarką, pagalbos priemones ir būdus, klasių vadovų, mokytojų, švietimo pagalbos mokiniui specialistų funkcijas, ugdant mokinių socialines ir emocines kompetencijas.
3. Tvarkos aprašo tikslas - sustiprinti Tabako kontrolės įstatymo, Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo laikymąsi ugdymo įstaigose, kad mokiniai, darbuotojai ir kiti asmenys nevartotų ir neplatintų tabako, alkoholio, narkotinių bei psichotropinių medžiagų gimnazijoje.
4. Tvarkos aprašo uždaviniai:
 - 4.1. bendradarbiaujant su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) ir socialiniais partneriais sukurti gimnazijoje saugią, mokinio asmenybės augimui, brandai ir ugdymuisi palankią aplinką;
 - 4.2. koordinuoti gimnazijos bendruomenės narių veiksmus įtarus ar pastebėjus mokinių psichoaktyviųjų medžiagų turėjimą ir (ar) vartojimą;

4.3. nustatyti ir motyvuoti mokinius atsisakyti žalingų įpročių, laiku suteikti pagalbą mokiniui ir jo šeimai, išvengti neigiamų padarinių, susijusių su psichoaktyvių medžiagų neteisėtu vartojimu;

4.4. ugdyti mokinių socialines ir emocines kompetencijas formuojant pozityvias vertybes ir nuostatas.

5. Tvarkoje naudojamos sąvokos ir apibrėžimai suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme ir kituose teisės aktuose.

5.1. Psichoaktyvios arba psichiką veikiančios medžiagos - psichoaktyvios medžiagos, sukeliančios psichikos ir elgesio sutrikimus. Psichoaktyvių medžiagų samprata apima ne tik narkotikus, veikiančius psichiką, bet ir alkoholį, nikotiną bei lakiąsias medžiagas.

5.2. Apsvaigimas - asmens psichikos būseną ar elgesio sutrikdymas, kuriuos sukelia pavartotos psichiką veikiančios medžiagos (narkotinės priemonės, psichotropinės ir kitos svaigosios medžiagos).

5.3. Apsinuodijimas - iš išorės į organizmą patekusių nuodų sukelta patologinė būklė, kurios metu išryškėja tam tikri sveikatos sutrikimai, tokie kaip bendras silpnumas, galvos svaigimas, pykinimas ar vėmimas.

5.4. Ankstyvoji intervencija – psichologinės, socialinės pedagoginės pagalbos priemonės, taikomos vaikams po to, kai nustatoma, kad jie vartoja psichiką veikiančias medžiagas, skirtos skatinti nevartoti šių medžiagų.

5.5. Tėvai (globėjai, rūpintojai) - vaiko atstovai pagal įstatymą, t. y. vaiko tėvai, vaiką įvaikinus, - įtėviai, nustačius globą ar rūpybą, - globėjai ar rūpintojai, įstatymų nustatytais atvejais - valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija.

II. PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJA

6. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija gimnazijoje suprantama kaip pozityvios ir saugios aplinkos kūrimas, nuoseklus informavimas, socialinių ir emocinių kompetencijų stiprinimas bei rizikos veiksnių atpažinimas, siekiant užkirsti kelią žalingiems įpročiams.

7. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija gimnazijoje įgyvendinama integruojant temas į ugdymo turinį (alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų daroma žala žmogaus sveikatai ir visuomenei) ir socializacijos programas. Prevencinės veiklos vykdomos kasdieniame auklėjamojo darbo procese, pagal poreikį pažymint atmintinas dienas (pvz., Pasaulinę nerūkymo dieną), vengiant perteklinių atskirų renginių, jei tam nėra nustatyto poreikio.

8. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi gimnazijos direktoriaus pavaduotojas ugdymui kartu su Vaiko gerovės komisija, o

jos vykdyme dalyvauja gimnazijos švietimo pagalbos mokiniui specialistai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, klasių vadovai, mokytojai.

9. Gimnazijos administracija užtikrina darbuotojų supažindinimą su šiuo Aprašu, organizuoja aktualios informacijos sklaidą ir pagal poreikį bei išteklių prieinamumą sudaro sąlygas darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui prevencinio darbo klausimais.

10. Vaiko gerovės komisija užtikrina gimnazijos bendruomenės informavimą apie pagalbos gavimo būdus ir teikia aktualių institucijų kontaktus (Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas, Valstybinė vaiko teisių apsaugos tarnyba, Pedagoginė psichologinė tarnyba, Psichikos sveikatos centras, Priklausomybės ligų centras, Lietuvos AIDS centras ir kt.). Esant poreikiui koordinuojamas tarpinstitucinis bendradarbiavimas ir informuojami mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).

11. Siekiant ugdyti mokinių gyvenimo įgūdžius ir atsparumą žalingiems įpročiams mokytojai, atsižvelgdami į mokinių amžių, brandą ir individualius gebėjimus, į dalyko ugdymo turinį integruoja temas apie tabako, alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų daromą žalą žmogaus sveikatai ir visuomenei. Gali būti naudojamos ŠMSM ir kitų kompetentingų institucijų rekomenduojamos metodinės priemonės. Klasių vadovai, pasitelkdami švietimo pagalbos mokiniui specialistus pagal poreikį vykdo prevencinio pobūdžio veiklas klasės valandėlių bei susitikimų su tėvais (globėjais, rūpintojais) metu, orientuodamiesi į informavimą, socialinių-emocinių kompetencijų stiprinimą ir tėvų įsitraukimą.

III. PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO INTERVENCIJA

12. Visais įtariamo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo gimnazijoje ar jos teritorijoje atvejais kiekvienas administracijos atstovas, pedagogas, klasės vadovas, švietimo pagalbos mokiniui specialistas ar kitas darbuotojas pastebėjęs, kad mokinys galimai yra apsinuodijęs psichoaktyviosiomis medžiagomis ar jo sveikatai ir gyvybei gresia pavojus, veikia vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 (su vėlesniais pakeitimais) ir laikosi šios veiksmų sekos:

12.1. nedelsiant informuoja gimnazijos socialinį pedagogą, jam nesant – direktorių, direktoriaus pavaduotoją ugdymui apie bet kokius psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo įtarimą keliančius veiksmus;

12.2. socialinis pedagogas, jam nesant – klasės vadovas, gavęs informaciją apie galimai psichoaktyvias medžiagas vartojusį mokinį:

12.2.1. nedelsdamas informuoja gimnazijos direktorių, jam nesant - direktoriaus pavaduotoją ugdymui;

13. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas:

13.1. teikia pirmąją pagalbą ar iškviečia greitąją medicinos pagalbą (jeigu tą dieną specialistas nedirba gimnazijoje, tai turi padaryti pagalbos mokiniui specialistas, klasės vadovas arba bet kuris gimnazijos darbuotojas);

13.2. informuoja mokinio atstovus pagal įstatymą apie įtarimą, kad mokinys vartoja psichoaktyvias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, rekomenduoja atlikti medicininę apžiūrą;

14. Klasės vadovas įvykio aplinkybes fiksuoja raštu, užpildydamas pranešimo formą (1 priedas) ir per 2 darbo dienas perduoda ją Vaiko gerovės komisijos pirmininkui.

15. Vaiko gerovės komisijos pirmininkas ar jo paskirtas komisijos narys klasės vadovo pateiktą pranešimą registruoja psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo fiksavimo registre (priedas Nr. 2) ir per 3 darbo dienas kviečia komisijos posėdį, kuriame numato pagalbos mokiniui ir jo šeimai planą situacijai spręsti.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Su gimnazijos Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašu pasirašytinai supažindinami visi gimnazijos bendruomenės nariai.

15. Tauragės, „Versmės“ gimnazijos Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas skelbiamas viešai gimnazijos interneto svetainėje: <https://versmesgimnazija.lt/>.

PATVIRTINTA
Tauragės „Versmės“ gimnazijos direktoriaus
2026 m. kovo d. įsakymu Nr. V-
Priedas Nr. 1

Tauragės,, Versmės“ gimnazijos direktoriui

(klasės vadovo vardas, pavardė)

PRANEŠIMAS

Apie mokinį, galimai vartojusį psichoaktyvias medžiagas

(data)

Vadovaudamasi(-s) Tauragės „Versmės“ gimnazijos Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašu pranešu, kad

.....
(mokinio vardas, pavardė, klasė, data)

galimai vartojo psichoaktyvias medžiagas.

Trumpai aprašykite aplinkybes (kas pranešė, kokia pagalba teikta, kada ir kas iš mokinio teisėtų atstovų informuotas apie įvykį, kitos svarbios detalės)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Vardas, pavardė

Parašas

PATVIRTINTA
Tauragės „Versmės“ gimnazijos direktoriaus
2026 m. kovo d. įsakymu Nr. V-
Priedas Nr. 2

GIMNAZIJOS PSICHOAKTYVIŪJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO FIKSAVIMO REGISTRAS

202 - 202 m. m.

Eil. Nr.	Data	Mokinio vardas, pavardė	Klasė	Pranešimą pateikusio klasės vadovo vardas, pavardė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	195450571 - Tauragės „Versmės“ gimnazija
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PSICHOAKTYVIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TAVRKOS APRAŠO PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-03-05 Nr. V-37
Adresatas	-
Pasirašymo, tvirtinimo, vizavimo, derinimo paskirties parašą (-us) sukūrusio (-ių) asmens (-ų) pareigos, vardas (-ai), pavardė (-ės), data	Pasirašymas: Tauragės „Versmės“ gimnazija-Direktorius Dalia Pukelienė 2026-03-16
Pagrindinio dokumento priedų ir pridedamų dokumentų failų skaičius	0
Papildomi metaduomenys	Dokumentas suformuotas DVS „Kontora“.
